

Jaarverslaggeving 2018

**Stichting Vrienden van Hospice Bardo
Hoofddorp**

Inhoud

	Pagina
1. Bestuursverslag.....	2
2. Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant.....	7
3. Balans per 31 december 2018.....	10
4. Staat van baten en lasten over 2018	11
5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	12
5.1 Algemeen	12
5.2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva	13
5.3 Grondslagen voor resultaatbepaling	14
5.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018.....	15
5.5 Toelichting op de baten en lasten over 2018.....	18
Colofon.....	21

1. Bestuursverslag

Algemene informatie

De statutaire naam van stichting is: Stichting Vrienden van Hospice Bardo (Hierna: SVHB) en de stichting is gevestigd te Hoofddorp, gemeente Haarlemmermeer.

De doelstelling van de stichting is het ter beschikking stellen van (geld)middelen en andere voorzieningen aan de Stichting Bardo ter verwezenlijking en instandhoudingen van voorzieningen (hospices) voor mensen die in de laatste fase van hun leven zijn. Zij worden door de Stichting Bardo in een zo thuis mogelijke sfeer professioneel verpleegd, verzorgd en begeleid door een team van beroepskrachten en vrijwilligers. De middelen worden indien nodig tevens aangewend ten behoeve van de Stichting Bardo voor voorlichting & educatie doeleinden en de verdere ontwikkeling van de ondersteuning en begeleiding van ongeneeslijk zieke mensen in de thuissituatie.

De stichting realiseert haar doel door fondsenwerving. Daarnaast creëert en houdt zij fondsen aan die ter beschikking zijn voor de verwezenlijking van haar doelstelling op korte en langere termijn.

SVHB heeft geen winstoogmerk. De opbrengsten van de verschillende fondsenwervende activiteiten komen geheel ten goede aan de doelstelling van SVHB.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur is per 31 december 2018 als volgt:

Dick Winters : Voorzitter
Eric Gort: Penningmeester
Erwin Wessels: Secretaris
Aart Beeker: Algemeen lid
Steven Hartman: Algemeen lid
Anna Paternotte: Algemeen lid
Marion Sonneveld: Algemeen lid

Leden van het bestuur hebben een zittingsduur van vijf jaar en zij kunnen twee keer herkozen worden. Bestuursleden ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden.

In 2018 heeft het bestuur drie keer regulier vergaderd. Er zijn twee extra vergaderingen geweest in het kader van de heroriëntatie.

Daarnaast vindt er op projectmatige basis overleg plaats tussen bestuursleden en/of met medewerkers van de Stichting Bardo.

Financiële positie 2018

SVHB heeft zich in 2018 voornamelijk beziggehouden met de fondsenwerving voor de verwezenlijking van haar doelstelling.

Een start is gemaakt met een heroriëntatie van de visie en focus van Stichting Vrienden. Hoe kan de Stichting Vrienden bijdragen aan de borging van de duurzame toekomst van Stichting Bardo. In dat kader heeft het bestuur samen met een lid van de raad van toezicht onder leiding van een externe deskundige een tweetal sessies gehad. Dit heeft tot het besluit geleid

dat een procesbegeleider zal worden aangesteld voor de verdere ontwikkeling van de rol die SVHB kan vervullen bij voorlichting, opleiding, ontwikkeling van methodieken en het werken in de palliatieve zorg.

Het saldo van baten en lasten over 2018 is uitgekomen op € 18.544.

Het batig saldo is in belangrijke mate veroorzaakt door baten uit giften en bijdragen aan Vrienden van Stichting Bardo.

Hiermee komt het vermogen van SVHB per 31 december 2018 uit op € 1.150.043. Dit is een financieel gezonde, zelfs sterke basis om haar doelstellingen voor de komende jaren te blijven realiseren.

In het licht van de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goeden Doelen Nederland is besloten om met ingang van het verslagjaar 2017 de continuïteitsreserve te beperken tot 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de organisatie, zijnde € 27.000. Deze reserve wordt aangehouden ter dekking van risico's op korte termijn alsmede om zeker te stellen dat de Stichting Vrienden in de toekomst aan haar eigen verplichtingen kan blijven voldoen. Voor 2018 ziet het bestuur geen aanleiding dit bedrag aan te passen.

Het verschil met de reeds gevormde reserve wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves worden met name aangehouden voor toekomstige ondersteuning van Stichting Bardo, gericht op duurzaamheid inzake milieuverantwoorde investeringen die tevens op (lange) termijn de exploitatiekosten van Stichting Bardo moeten verminderen alsmede op het leveren van een langdurige financiële waarborg van de continuïteit van de activiteiten van Stichting Bardo. Zie ook hetgeen we hebben opgemerkt hieromtrent onder de activiteiten 2018 en vooruitblik 2019.

In 2019 zal op basis van te nemen beleidsbeslissingen een nadere calculatie van de benodigde omvang van de bestemmingsreserves worden gemaakt teneinde de gestelde doelen op lange termijn te kunnen realiseren.

De bestedingen aan de doelen van SVHB bedragen 56,8% van de baten. De wervingskosten in procenten van de som van de geworven baten bedraagt in 2018 6,0%.

Het beleggingsbeleid is volledig risicoavers. De reden hiervoor is dat de aan SVHB toevertrouwde middelen voor verwezenlijking van de doelen en instandhouding van de Stichting Bardo naar het oordeel van het bestuur op geen enkele wijze risico mogen lopen op waardevermindering. De methode van fondsenwerving is thans aan heroriëntatie onderhevig. Fondsen worden thans verworven door middel donaties en giften. Het bestuur onderzoekt thans op welke wijze fondsen op de langere termijn consistent en bestendig verworven kunnen blijven worden.

Het bestuur is zich niet bewust van risico's en/of onzekerheden die een bedreiging voor het vermogen van de stichting en/of haar continuïteit zou kunnen inhouden. Er zijn geen materiele verplichtingen aangegaan, anders dan vermeld in het financieel verslag.

Het bestuur heeft in 2017 een herijking uitgevoerd op de toe te passen beleggingsstrategie van aan de stichting toevertrouwde middelen. De uitkomst van deze herijking is dat het beleid ongewijzigd wordt voortgezet.

De som van de geworven baten zijn verkregen uit giften en donaties, bijdragen door Vrienden, nalatenschappen, verkoop goederen. In tegenstelling tot 2017 heeft er in 2018 geen golftoernooi plaatsgevonden.

In 2018 is er een aanzienlijk verschil tussen de begroting 2018 en de werkelijke uitkomsten over het verslagjaar. Enerzijds zijn de donaties en giften hoger uitgekomen dan verwacht bij het opstellen van de begroting. Daarnaast was een opbrengst voorzien van een te houden golftoernooi. In werkelijk is deze bate niet gerealiseerd, omdat het golftoernooi geen door-gang heeft gevonden. Verder is er een groot verschil te constateren in de besteding aan doelstellingen. Het verschil tussen de begroting en de werkelijke uitgaven wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het project zonnepanelen verdere vertraging heeft opgelopen en pas in 2019 wordt gerealiseerd.

Activiteiten 2018

De Stichting Bardo streeft naar optimale relaties met haar belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing.

Per 31 december 2018 telt de SVHB circa 500 particuliere Vrienden. Zij worden geïnformeerd door de nieuwsbrief, die in 2018 drie keer werd uitgegeven. Op aanvraag ontvangen de Vrienden de jaarrekening van SVHB en de Stichting Bardo. Het jaarverslag wordt ook op de website van Stichting Bardo geplaatst. Voor extra informatie kunnen Vrienden en belangstellenden terecht op www.hospicebardo.nl.

Vrienden worden uitgenodigd voor evenementen voor en door Bardo. Heeft een Vriend belangstelling voor een rondleiding in Hospice Bardo, dan maken de medewerkers en vrijwilligers van Stichting Bardo daar met plezier een afspraak voor.

Behalve particuliere Vrienden heeft Hospice Bardo talloze zakelijke Vrienden: ondernemers en bedrijven, serviceclubs en ondernemersverenigingen die het werk van Bardo waarderen en het hospice daarom bijstaan met leveranties of werkzaamheden tegen lagere of geen kosten, schenkingen in natura of financiële middelen. Ook zij worden via nieuwsbrieven, website en jaarverslag geïnformeerd. Daarnaast staat persoonlijk contact hoog in het vaandel.

Er is geregeld contact met andere belanghebbenden, zoals:

- grote fondsen
- kerken, verenigingen en maatschappelijke instellingen in de regio

In 2017 en 2018 zijn voorbereidingen getroffen voor de plaatsing van zonnepanelen op het pand van Bardo. Deze worden gefinancierd door de Stichting Vrienden. De realisatie van dit project heeft vertraging opgelopen door de verkoop van het pand door de verhuurder aan de gemeente en onduidelijkheid over de dakbelasting.

Stichting Bardo heeft financiële bijdragen gevraagd aan de SVHB voor aanpassingen en een upgrade van het interieur. Deze restyling zal in drie fasen uitgevoerd gaan worden, in 2018 is de eerste fase uitgevoerd .

Gedurende het jaar heeft het bestuur van SVHB verdere invulling gegeven aan de strategische heroverweging gericht op vorm, vormgeving en duurzaamheid van fondsenwerving. De focus van het bestuur is gericht op duurzaamheid inzake milieuverantwoorde investeringen die tevens op (lange) termijn de exploitatiekosten van Stichting Bardo moeten verminderen alsmede op het leveren van een langdurige financiële waarborg van de continuïteit van de activiteiten van Stichting Bardo. Deze gedachtebepaling en hieruit voortvloeiende beleidsbeslissingen zal een vervolg krijgen in 2019 in nauw overleg met de directeur/bestuurder van én de Raad van Toezicht van Stichting Bardo.

Vooruitblik 2019

In het eerste kwartaal van 2019 zal met externe begeleiding het onderzoek naar wat nodig is voor een duurzame toekomst van Bardo en wat dit vraagt van de Stichting Vrienden, worden vervolgd. Het streven blijft om bedrijven en organisaties duurzaam aan Stichting Bardo te binden, waardoor een solide basis voor (financiële) continuïteit kan worden gelegd. De heroriëntatie op de fondsenwerving zal resulteren in een aangepast (meerjaren)beleid en jaarplanning, welke via de reguliere communicatie kanalen gedeeld zal worden met de Vrienden en overige belangstellenden.

Deze heroriëntatie zal bijdragen aan het op langere termijn blijven realiseren van het doel van de stichting zoals verwoord in dit bestuursverslag. De stichting monitort en evalueert het behalen van deze doelen door middel van gesprekken met de directeur van de Stichting Bardo en haar raad van commissarissen, alsmede de kwartaalrapportages van de Stichting Bardo. Op basis van deze monitoring en evaluatie worden daar waar mogelijk verbeteringen doorgevoerd.

In 2018 is derhalve bereikt dat een start met de heroriëntatie op de fondsenwerving is gemaakt en in 2019 verdere voortgang zal krijgen. In het kader van de fondsenwerving 2018 hebben we moeten vaststellen de geplande opbrengst uit een te houden golftoernooi niet is gerealiseerd, hetgeen meer dan gecompenseerd is door hogere opbrengsten uit donaties en giften.

De toegezegde middelen voor de aanschaf van zonnepalen zal naar verwachting in 2019 leiden tot de verwezenlijking van dit project. Dit geldt tevens voor de toegezegde middelen voor de verbetering van de uitstraling en aanpassing van het interieur.

De hieronder opgenomen begroting 2019 laat verwachte baten zien uit eigen fondsenwerving, acties door derden en rentebaten tot een bedrag van € 50.500. De geschatte kosten voor publiciteit, communicatie en algemene kosten zijn ingeschat op € 18.300. Het bestuur heeft bewust gekozen voor een gematigde begroting, hetgeen overigens geen weerspiegeling is van haar ambities tot fondsenwerving.

Met voorgenomen bijdragen aan Stichting Bardo in 2019 tot een bedrag van € 130.000 (inclusief € 70.000 voor zonnepanelen) komt het nadelig saldo uit op € 108.200.

	Begroting 2019
	<u>€</u>
BATEN:	
Baten van particulieren	50.000
Som van de geworven baten	<u>50.000</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering	
van producten en/of diensten	500
Som van de baten	<u>50.500</u>
LASTEN:	
Te besteden aan de doelstellingen	140.500
Wervingskosten	9.000
Beheer en administratie	9.300
Som van de lasten	<u>158.800</u>
SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	<u><u>-108.300</u></u>
Financiële baten en lasten	100
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	<u><u>-108.200</u></u>

Rest het bestuur een woord van grote dank uit te spreken aan alle Vrienden (particulieren, instanties en bedrijven) voor hun financiële bijdragen én dank en respect voor alle medewerkers en vrijwilligers die het werk van Stichting Bardo mogelijk maken en dit op een bewonderenswaardige wijze invulling geven en spreekt het bestuur de hoop en de verwachting uit dat dit in lengte van jaren gecontinueerd kan worden.

Zonder deze hulp van hen allen zou Bardo niet kunnen zijn wat het nu is!

Hoofddorp, 12 juni 2019

D. Winters, voorzitter
H. Gort, penningmeester

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van de Stichting Vrienden van Hospice Bardo

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2018 van Stichting Vrienden van Hospice Bardo te Hoofddorp beoordeeld. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2018 en de staat van baten en lasten over 2018 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven en voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met RJK C2 Kleine fondsenwervende organisaties. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een conclusie over de jaarrekening op basis van onze beoordeling. Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze beoordeling zodanig plannen en uitvoeren dat wij in staat zijn te concluderen dat ons niet is gebleken dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat.

Een beoordeling in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400 resulteert in een beperkte mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij het management en overige functionarissen van de Stichting, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens alsmede het evalueren van de verkregen informatie. De werkzaamheden uitgevoerd in het kader van een beoordelingsopdracht zijn aanzienlijk beperkter dan die uitgevoerd in het kader van een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

registeraccountants

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrienden van Hospice Bardo per 31 december 2018 en van het saldo van baten en lasten over 2018 in overeenstemming met RJK C2 Kleine fondsenwervende organisaties.

Hoofddorp, 12 juni 2019

CROP registeraccountants

Drs. D. Davelaar-Kemp RA

Jaarrekening

3. Balans per 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	1	115	8.477
Liquide middelen	2	1.169.025	1.140.545
Totaal vlottende activa		<u>1.169.140</u>	<u>1.149.022</u>
Totaal activa		<u>1.169.140</u>	<u>1.149.022</u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Reserves			
- Continuïteitsreserve	3	27.000	27.000
- Bestemmingsreserves	3	1.114.593	1.097.272
		<u>1.141.593</u>	<u>1.124.272</u>
Fondsen			
- Bestemmingsfonds	3	8.450	7.227
Totaal reserves en fondsen		<u>1.150.043</u>	<u>1.131.499</u>
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	4	19.097	17.523
Totaal kortlopende schulden		<u>19.097</u>	<u>17.523</u>
Totaal passiva		<u>1.169.140</u>	<u>1.149.022</u>

4. Staat van baten en lasten over 2018

	<u>Werkelijk 2018</u>	<u>Begroot 2018</u>	<u>Werkelijk 2017</u>
	€	€	€
BATEN:			
Baten van particulieren	68.008	50.000	58.446
Som van de geworven baten	<u>68.008</u>	<u>50.000</u>	<u>58.446</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	51-	10.000	6.407
Som van de baten	<u>67.957</u>	<u>60.000</u>	<u>64.853</u>
LASTEN:			
Besteed aan de doelstellingen	38.612	105.000	26.036
Wervingskosten	4.066	9.000	3.259
Beheer en administratie	6.836	9.000	6.391
Som van de lasten	<u>49.514</u>	<u>123.000</u>	<u>35.686</u>
SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	<u><u>18.443</u></u>	<u><u>63.000-</u></u>	<u><u>29.167</u></u>
Financiële baten en lasten	101	900	799
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	<u><u>18.544</u></u>	<u><u>62.100-</u></u>	<u><u>29.966</u></u>

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

<i>Het saldo is als volgt verdeeld:</i>	<u>2018</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
Toevoeging (+) / Onttrekking(-):			
Bestemmingsfonds	1.223	-	2.500-
Bestemmingsreserves			
- Steunfonds	4.205-	-	1.542-
- Algemeen	21.526	62.100-	34.008
	<u>18.544</u>	<u>62.100-</u>	<u>29.966</u>

5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

5.1 Algemeen

Algemene gegevens

Stichting Vrienden van Hospice Bardo is statutair gevestigd in de gemeente Haarlemmermeer en is geregistreerd onder KvK nummer 34159871. De Stichting heeft de wettelijke status van een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI-status), RSIN nummer 816104244. De stichting heeft ten doel:

- het ter beschikking stellen van optimale (woon)voorzieningen aan personen die in hun door ziekte veroorzaakte laatste levensperiode, professionele begeleiding nodig hebben; en
- voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Met werking vanaf 1 januari 2015 zijn de zorgactiviteiten vanuit Stichting Vrienden van Hospice Bardo overgedragen aan Stichting Bardo. Hierdoor heeft Stichting Vrienden van Hospice Bardo alleen de fondsenwervende activiteiten behouden.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018 dat is geëindigd op 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJK C2 Kleine fondsenwervende organisaties.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders is vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige periodes waarvoor de herziening gevolgen heeft.

5.2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, staat van baten en lasten zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

5.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Baten

Baten, anders dan nalatenschappen, worden in het jaar van ontvangst verantwoord. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord als een betrouwbare schatting van de omvang van de nalatenschap kan worden gemaakt. De met de baten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord. Nalatenschappen met een vruchtgebruik zijn dit jaar niet ontvangen.

Lasten

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvang van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest en bankkosten.

5.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018

1. Vorderingen en overlopende activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Te ontvangen van Stichting Bardo	-	175
Overlopende activa	115	8.302
Totaal	<u>115</u>	<u>8.477</u>

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

2. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Bankrekeningen	1.169.025	1.140.545
Totaal	<u>1.169.025</u>	<u>1.140.545</u>

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

3. Reserves en fondsen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

Continuïteitsreserve	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Saldo per 1 januari	27.000	850.860
Bijdrage aan Algemene bestemmingsreserve	-	823.860-
Saldo per 31 december	<u>27.000</u>	<u>27.000</u>

Deze reserve wordt aangehouden ter dekking van risico's van de Stichting Vrienden op korte termijn alsmede om zeker te stellen dat de Stichting Vrienden in de toekomst aan haar eigen verplichtingen kan blijven voldoen.

Bestemmingsreserves

<i>Reserve steunfonds</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Saldo per 1 januari	39.404	40.946
Resultaatbestemming	4.205-	1.542-
Saldo per 31 december	<u>35.199</u>	<u>39.404</u>

Dit betreft vermogen voor mensen die door hun financiële draagkracht de verblijfkosten in Hospice Bardo niet (geheel) kunnen betalen

<i>Reserve ontwikkeling nieuwe dienstverlening</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Saldo per 1 januari	200.000	200.000
Resultaatbestemming	-	-
Saldo per 31 december	<u>200.000</u>	<u>200.000</u>

Dit betreft vermogen voor het ontwikkelen van nieuwe dienstverlening ten behoeve van het dagcentrum en verdere uitbouw van het leerhuis.

<i>Algemene bestemmingsreserve</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Saldo per 1 januari	857.868	-
Bijdrage uit Continuïteitsreserve	-	823.860
Resultaatbestemming	21.526	34.008
Saldo per 31 december	<u>879.394</u>	<u>857.868</u>

De bestemmingsreserves worden met name aangehouden voor toekomstige ondersteuning van Stichting Bardo, gericht op duurzaamheid inzake milieuverantwoorde investeringen die tevens op (lange) termijn de exploitatiekosten van Stichting Bardo moeten verminderen alsmede op het leveren van een langdurige financiële waarborg van de continuïteit van de activiteiten van Stichting Bardo.

In 2019 zal op basis van te nemen beleidsbeslissingen een nadere calculatie van de benodigde omvang van de bestemmingsreserves worden opgemaakt teneinde de gestelde doelen van de stichting op lange termijn te kunnen (blijven) realiseren.

Bestemmingsfonds

	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Saldo per 1 januari	7.227	9.727
Resultaatbestemming	1.223	2.500-
Saldo per 31 december	<u>8.450</u>	<u>7.227</u>

Dit betreffen ontvangen bedragen van derden met een specifieke bestemming die ultimo boekjaar niet (volledig) zijn besteed.

4. Kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Crediteuren	1.130	454
Overige schulden:		
Te betalen aan Stichting Bardo	1.488	-
Overlopende passiva	16.479	17.069
Totaal kortlopende schulden	<u>19.097</u>	<u>17.523</u>

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Door het bestuur zijn in 2016 toezeggingen gedaan aan stichting Bardo voor het beschikbaar stellen van middelen voor de aanschaf van zonnepanelen voor een bedrag van € 70.000. Deze toezeggingen hebben tot en met 2018 nog niet geleid tot uitgaven of het aangaan van verplichtingen door Stichting Bardo en komen als gevolg daarvan nog niet in aanmerking om te worden opgenomen in de balans per 31 december 2018 en de staat van baten en lasten over 2018. De toezeggingen zijn opgenomen in de begroting 2019 onder besteding doelstellingen.

5.5 Toelichting op de baten en lasten over 2018

Baten van particulieren

<i>De specificatie is als volgt:</i>	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Donaties en giften	37.613	20.000	21.429
Vrienden bijdragen	30.395	30.000	29.617
Nalatenschappen	-	-	7.400
Totaal	<u>68.008</u>	<u>50.000</u>	<u>58.446</u>

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Golfoernooi			
Flights	-	-	26.970
Baanactiviteiten	-	-	1.055
Totaal baten	-	-	<u>28.025</u>
Fee en verzorging	-	-	13.310-
Overige kosten	161-	-	8.525-
Totaal lasten	<u>161-</u>	-	<u>21.835-</u>
Saldo golftoernooi	161-	9.500	6.190
Verkoop goederen			
Baten	110	-	217
Lasten	-	-	-
	<u>110</u>	<u>500</u>	<u>217</u>
Totaal	<u>51-</u>	<u>10.000</u>	<u>6.407</u>

Besteed aan doelstellingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Bijdragen aan Stichting Bardo:			
- Ontwikkeling nieuwe dienstverlening	-	33.700	-
- Aanschaf bedrijfsmiddelen	-	-	14.295
- Restyling interieur	23.578	-	2.263
- Investering zonnepanelen	1.777	60.000	5.331
- Verblijfkosten i.v.m. financiële draagkracht	4.205	3.000	1.542
Kantoor en algemene kosten	9.052	8.300	2.605
Totaal	<u>38.612</u>	<u>105.000</u>	<u>26.036</u>

Wervingskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Kosten acties	-	5.000	381
Nieuwsbriefkosten	4.066	4.000	2.878
Totaal	<u>4.066</u>	<u>9.000</u>	<u>3.259</u>

Beheer en administratie

<i>De specificatie is als volgt:</i>	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Accountantskosten	4.100	6.000	3.933
Administratiekantoor	1.938	2.600	2.458
Kosten keurmerken	798	400	-
Totaal	<u>6.836</u>	<u>9.000</u>	<u>6.391</u>

Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
	€	€	€
Renteopbrengsten	115	1.000	902
Bankkosten	14-	100-	103-
Totaal	<u>101</u>	<u>900</u>	<u>799</u>

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

Ultimo 2018 zijn er geen leningen, voorschotten en garanties aan bestuurders of toezicht-houders verstrekt. Voor directievoering zijn geen kosten doorbelast.

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2018 geen werknemers werkzaam.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere c.q. afwijkende gebeurtenissen na balansdatum.

Ondertekening door bestuur

D. Winters, Voorzitter

H. Gort, Penningmeester

Colofon

Dit jaarverslag is gemaakt door Stichting Vrienden van Hospice Bardo.

Adres

Burgemeester Jansoniushof 11
2131 BM Hoofddorp

Telefoon: +31 (0)20 333 4700

Fax: +31 (0)20 333 4701

E-mail: info@hospicebardo.nl

Internet: www.hospicebardo.nl

Reproductie van (gedeelte van) de inhoud van dit jaarverslag is alleen toegestaan indien schriftelijke toestemming is verkregen.